

N:o 20.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter torparen Johan Fredrik Åbergs från Risbäcksled under Skålltorp i Skärfs socken hustru Kajsa Andersdotter Åberg; gifven Stockholms slott den 28 september 1906.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till danaarf efter torparen Johan Fredrik Åbergs från Risbäcksled under Skålltorp i Skärfs socken hustru Kajsa Andersdotter Åberg må, efter afdrag af till kammaradvokatfiskalen utanordnad aktoratsprovision, efterskänkas till förmån för bemålde Johan Fredrik Åberg.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF.

Carl Swartz.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 september 1906.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Chefen för finansdepartementet statsrådet Swartz anförde:

Torparen Johan Fredrik Åbergs från Risbäcksled under Skålltorp i Skärfs socken hustru Kajsa Andersdotter Åberg afled den 24 april 1902 utan att efterlämna kända arfvingar. Af instrumentet öfver den efter henne den 7 januari 1903 förrättade bouppteckning framgår, att hon såsom stärbhusdelägare efterlämnat endast sin bemålde make och att boets behållning utgjort 508 kronor.

Makarna Åberg hade den 19 februari 1868 upprättat ett af tre personer bevittnadt testamente, hvarigenom förordnats, bland annat, att, om hustru Åberg aflede före sin man utan att efterlämna bröst- arfvingar, så skulle den sistnämnde blifva ensam ägare af den kvar-

låtenskap, som vid hustru Åbergs död finnes efter henne och vore makarnas bo tillhörigt.

Sedan kammaradvokatfiskalsämbetet erhållit kännedom om hustru Åbergs död och om den i hennes dödsbo befintliga tillgång äfvensom därom, att några arfvingar till henne icke inom laga tid anmält sig, lät ämbetet genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län anmana den af vederbörande myndighet förordnade gode mannen för hustru Åbergs okända arfvingar att, för den händelse ofvan omfördälda testamente icke blifvit behörigen bevakadt, till ämbetet redovisa de medel, som under sådana förhållanden vore att anse såsom danaarfsmedel. Med anledning däraf och då upplyst blifvit, att testamentet icke bevakats, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande från vederbörande infordrat och till ämbetet öfverlämnat berörda danaarfsmedel, utgörande i kapital och ränta 255 kronor 97 öre.

Nu har i en den 22 mars innevarande år inkommen skrift mannen Åberg, under åberopande af nämnda testamente samt med förmälan, att han till följd af oförstånd underlåtit att bevaka testamentet och på grund däraf gått i mistning af den genom detsamma honom tillförsäkrade kvarlåtenskapen, i underdånighet anhållit, att kronans rätt till ifrågasvarande danaarf måtte efterskänkas till förmån för honom; och har vid den underdåniga ansökningen fogats *dels* ett af vederbörande pastor den 4 januari 1905 för sökanden utfärdadt frejdbetyg, utvisande att sökanden, som vore född den 18 december 1838, åtnjöte medborgerligt förtroende samt vore medellös, *dels ock* ett af ofvanbemälde gode man jämte annan person sistnämnda dag utfärdadt intyg, däraf inhämtas, att all lös egendom i boet efter hustru Åberg måst af sökanden realiseras för att utbetala det kronan tillkommande danaarf efter hustru Åberg, äfvensom att sökanden befunne sig i mycket fattiga omständigheter samt till följd af ålder och sjuklighet vore oförmögen att sig försörja.

Öfver ifrågasvarande ansökning har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, hvarmed Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande öfverlämnat yttranden från kronofogden och länsmanen i orten, därvid den sistnämnde — under framhållande hurusom sökanden, på sätt i den underdåniga ansökningen uppgifvits, endast af oförstånd underlåtit att bevaka det mellan makarna upprättade inbördes testamentet — vidare anført, att sökanden, som vore gammal och mindre arbetsför, befunne sig i synnerligen fattiga omständigheter samt att värdet å den i boet efter hustru Åberg befintliga kvarlåtenskapen, som af vederbörande bouppteckningsförrättare blifvit

alldeles för högt beräknad, icke blifvit tillnärmelsevis detsamma, därest kvarlåtenskapen skolat å offentlig auktion realiseras; och har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, under åberopande af hvad sålunda anförts, för egen del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, hvars yttrande jämväl inforrats, har meddelat, att sedan danaarfsmedlen, 255 kronor 97 öre, till ämbetet öfverlämnats, ämbetet inlevererat medlen till statskontoret, samt att ämbetet därefter på skedd rekvisition i statskontoret fått till sig utanordnad medgifven aktoratsprovision med tio procent af danaarfsmedlen, hvadan den kronan tillkommande rätt till samma medel belöpte sig till 230 kronor 38 öre.

Beträffande själfva saken har kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrkt, att nådig proposition måtte i det af sökanden angifna syfte till Riksdagen aflåtas.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit hemställer jag i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel, 230 kronor 38 öre, må efterskänkas till förmån för sökanden.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bil. litt. . . . till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Algot Wahlin.